

Број/Број: 03/2-50-1-11-6 /08
Сарајево/Сарајево, 12. 02. 2008. године

ИЗВЈЕШТАЈ

**о раду Заяјдничке безбједносно-обавјештајне комисије за надзор над радом
Обавјештајно-безбједносне агенције БиХ за период март – децембар 2007. године**

I - Уводне напомене

Заяјдничка безбједносно-обавјештајна комисија за надзор над радом Обавјештајно-безбједносне агенције Босне и Херцеговине установљена је чланом 18. Закона о Обавјештајно-безбједносној агенцији Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 12/04, 20/04 и 56/06), којим је утврђено да Представнички дом и Дом народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине заједнички оснивају Безбједносно-обавјештајну комисију за надзор над радом Обавјештајно-безбједносне агенције БиХ. Заяјдничка безбједносно-обавјештајна комисија за надзор над радом Обавјештајно-безбједносне агенције Босне и Херцеговине, у складу са Законом и пословницима оба дома Парламентарне скупштине БиХ, установљена је као стално заједничко радно тијело Парламентарне скупштине БиХ

Цитираним чланом Закона прописан је састав и одговарајућа заступљеност сва три конститутивна народа у Заяјдничкој безбједносно-обавјештајној комисији за надзор над радом Обавјештајно-безбједносне агенције Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Комисија). Ова законска одредба у потпуности је испоштована.

Надлежности Комисије утврђене су Законом о Обавјештајно-безбједносној агенцији Босне и Херцеговине, Законом о заштити тајних података и пословницима оба дома Парламентарне скупштине БиХ.

С обзиром на специфичне надлежности, током назначеног периода Комисија је настојала изградити сопствени начин рада и своје активности усагласити са законом утврђеним одговорностима.

У назначеном извјештајном периоду Комисија је одржала пет сједница.

Треба истаћи да је чланом 19. став 1. Закона о Обавјештајно-безбједносној агенцији БиХ (у даљем тексту: Закон) утврђено да Комисија годишње одржава најмање двије сједнице.

Одржавање сједница Комисије проистицало је из законом утврђених обавеза као и обавеза које су утврђене Радним планом Комисије за 2007. годину и другим прописима.

На конститутивној сједници Комисије, одржаној 21. марта 2007. године, изабрани су: Мирко Околић, за предсједавајућег, Божо Рајић, за првог замјеника предсједавајућег, и Шемсудин Мехмедовић, за другог замјеника предсједавајућег Комисије.

Сједницама је присуствовала већина чланова Комисије, који су својим активним учешћем и датим предлозима допринијели успјешном раду Комисије. С тим у вези, већина одлука, закључака и заузетих ставова донесени су једногласно.

II - Активности Заједничке комисије

а) Законодавне активности

Комисија је, као надлежна, у складу са пословницима оба дома Парламентарне скупштине БиХ, разматрала слjedeће законе:

1. Предлог закона о измјенама и допунама Закона о Обавјештајно-безбједносној агенцији Босне и Херцеговине и
2. Предлог закона о измјенама и допунама Закона о заштити тајних података.

Наведене предлоге закона поднио је, као овлашћени предлагач, Нико Лозанчић, посланик у Представничком дому Парламентарне скупштине БиХ. Приликом разматрања предлога закона, Комисија је закључила да је неопходно извршити свеобухватну анализу спровођења Закона о ОБАБиХ и након тога припремити измјене и допуне овог закона.

С обзиром да су у примјени Закона о заштити тајних података уочене одређене недоречености односно непрецизности, те да нека питања нису регулисана и да овај закон треба у потпуности усагласити са стандардима НАТО-а и ЕУ, закључено је да је неопходно систематски и стручно приступити измјенама и допунама овог закона.

Комисија је закључила да буде овлашћени предлагач Закона о измјенама и допунама Закона о Обавјештајно-безбједносној агенцији Босне и Херцеговине и Закона о измјенама и допунама Закона о заштити тајних података.

Комисија је, у складу са чланом 38. Пословника Представничког дома и чланом 40. Пословника Дома народа Парламентарне скупштине БиХ, основала радну групу за израду наведених предлога закона. Ову радну групу, осим чланова Комисије, чине и представници: Обавјештајно-безбједносне агенције БиХ, Министарства безбједности БиХ, Министарства одбране БиХ, ОЕБС-а, НАТО-а, ЕУПМ-а и ОХР-а. Радна група је одржала двије сједнице и у току је израда наведених предлога закона.

б) Активности које проистичу из Закона о Обавјештајно-безбједносној агенцији БиХ и Закона о заштити тајних података

У складу са одредбама Закона о ОБАБиХ и Закона о заштити тајних података, Комисија је:

1. у складу са чланом 19. став 2. Закона, усвојила Пословник о раду Комисије,
2. у складу са Законом, утврдила текст Изјаве којом се њени чланови обавезују на поштовање Правила о заштити тајних података;
3. донијела План рада за 2007. годину у којем су назначене њене активности;
4. чланови Комисије, у складу са Законом о заштити тајних података, попунили су одговарајуће упитнике који се односе на безбједносну провјеру с циљем

испуњавања законских услова за приступ тајним подацима који су упућени ОБАБиХ на даљи поступак. До момента израде овог Извјештаја дозволе за приступ тајним подацима степена ВРЛО ТАЈНО добили су: Мирко Околић, Хазим Ранчић и Божо Рајић. Безбједосну провјеру прошли су: Хилмо Неимарлија, Рудо Видовић и Шемсудин Мехмедовић.

5. на основу члана 23. став 1. Закона, донијела Правилник о приступу, коришћењу, чувању и заштити тајних података, информација и докумената, чијим су доношењем створене претпоставке за чување и заштиту тајних података, информација и докумената од стране чланова Комисије, секретара и савјетника Комисије;
6. у складу са чланом 19. став 4. алинеја 5) Закона, разматрала и прихватила Извјештај главног инспектора ОБАБиХ о основаним жалбама поднесеним против ОБАБиХ за период од 01.01.2007. до 30.06.2007. године;
7. у складу са чланом 19. став 4. алинеја 7) Закона, размотрила Предлог буџета ОБАБиХ за 2008. годину и с тим у вези подржала предложени износ буџетских средстава, те предложила Савјету министара БиХ да га угради у буџет институција БиХ за текућу годину на коју се односио;
8. разматрала Извјештај Канцеларије за ревизију институција БиХ о ревизији ОБАБиХ за 2006. годину, те га прихватила са одређеним закључцима и препорукама;
9. разматрала материјал Радио-телевизије «Q» д.о.о. – Високо и донијела одриварајуће закључке;
10. разматрала Информацију о евентуалном постојању лица која представљају пријетњу за националну безбједност Босне и Херцеговине.

ц) Представка у вези безбједносне провјере

- Комисија је размотрила представку у вези безбједносних провјера а која се односи на учешће на јавном конкурс који је расписан за попуњавање радних мјеста у Обавјештајно-савјетодавној служби Савјета министара БиХ.

д) Належности Комисије које нису реализоване а утврђене су Законом о ОБАБиХ и Законом о заштити тајних податак

У складу са обавезама утврђеним Законом о ОБАБиХ и Законом о заштити тајних података, Комисија није разматрала одређене документе из разлога што их овлашћени предлагачи нису доставили. Наиме, Комисија је писмено затражила од Предсједништва БиХ, као овлашћеног предлагача, да што прије достави Годишњу платформу о обавјештајно-безбједносној политици за 2007. годину. Такође, је Комисија писмено затражила да се у парламентарну процедуру у септембру достави Годишња платформа за 2008. годину како би била усвојена до краја 2007. године. Комисија је о овоме обавијестила и Савјет министара БиХ.

Међутим, и након поновног инсистирања Комисије, овај плански документ није достављен у парламентарну процедуру. Не треба посебно наглашавати колико је значајан овај документ који одређује основне циљеве и приоритете дјеловања ОБАБиХ у области њених надлежности. На основу Годишње платформе, ОБАБиХ је дужна да изради годишње програме и планове за реализовање утврђених смјерница. У складу са наведеним, истичемо да овај документ није донесен ни за 2006. годину, те да ОБАБиХ ради по Годишњој платформи из 2005. године, што је нонсенс.

Осим наведених, нису достављени ни сљедећи материјали:

- 1) Извјештај генералног директора ОБАБиХ о раду и трошковима Агенције у 2006. години,
- 2) Годишњи извјештај предсједавајућег Савјета министара БиХ о активностима Агенције у 2006. години,
- 3) Годишњи извјештај Министарства безбједности БиХ о извршеном оперативном и техничком надзору у области заштите тајних података,
- 4) Информација предсједавајућег Савјета министара БиХ о закључивању споразума Обавјештајно-безбједносне агенције БиХ са агенцијама и институцијама страних држава и међународним организацијама.

Имајући у виду наведено, битно је истаћи да се овакав неодговоран и игнорантски однос према овој комисији а и према Парламентарној скупштини БиХ не може убудуће толерисати јер недостављање материјала који су законска обавеза за наведене субјекте онемогућава да Комисија врши основну законску функцију парламентарног надзора.

III - Сарадња са комисијама

Комисија је са Заједничком комисијом за одбрану и безбједност учествовала у организацији семинара обуке парламентарних савјетника у југоисточној Европи из програма Демократског центра за контролу оружаних снага из Женева (ДЦАФ). Предсједавајући Комисије је учесницима овог семинара одржао презентацију о раду Комисије.

С обзиром на подударност надлежности ових комисија, те да су неки чланови Комисије истовремено и чланови Заједничке комисије за одбрану и безбједност, неопходно је изграђивати што тјешњу сарадњу и размјењивати искуства у области надзора над институцијама државе БиХ у области одбране, безбједности и обавјештајних послова. У наредном периоду неопходно је успоставити сарадњу и са другим комисијама (Комисија за спољне послове, Заједничком комисијом за европске интеграције и др).

IV - Однос према предсједавајућем Савјету министара БиХ и Обавјештајно-безбједносној агенцији БиХ

У претходном извјештајном периоду, иако је то било потребно, није остварена сарадња са предсједавајућим Савјета министара БиХ и са Извршним обавјештајним одбором који чине предсједавајући и два замјеника предсједавајућег Савјета министара БиХ.

Имајући у виду надлежности предсједавајућег Савјета министара БиХ да врши надзор над радом ОБАБиХ и да обезбјеђује законитост у обављању њеног рада, те да је Извршни обавјештајни одбор најодговорнији за оперативно функционисање ОБАБиХ, од пресудне је важности успостављање уске сарадње с њима.

Имајући у виду да Комисија врши надзор над законитошћу рада ОБАБиХ и утврђених надлежности наведених субјеката, уколико се ова сарадња успостави, онда ће и парламентарни надзор бити ефикаснији.

Сарадња са ОБАБиХ огледала се у томе што је њено руководство активно учествовало у раду сједница Комисије, и с тим у вези дало допринос реализацији активности утврђених Радним планом.

V - Остале активности и активности које је Комисија иницирала

У оквиру реализације Радног плана за 2007. годину, у организацији Комисије и уз подршку Одјела за безбједносну сарадњу Мисије ОЕБС-а у БиХ, 10. 05. и 11. 05.

2007. године у Теслићу је одржана Радионица о теми: «Законодавни оквир, надлежности и планови институција у Босни и Херцеговини у области обавјештајно-безбједносних послова».

Комисија је организовала ову радионицу с циљем презентовања и упознавања са одредбама закона и других прописа који регулишу обавјештајно-безбједносну дјелатност, те надлежностима и плановима институција Босне и Херцеговине у овим областима. У раду ове радионице учествовали су представници: ОБАБиХ, Савјета министара БиХ, Министарства одбране БиХ, Министарства безбједности БиХ, Државне агенције за истраге и заштиту (СИПА), Мисије ОЕБС-а у БиХ, Јединице за спровођење реформи обавјештајног сектора (ИРУ) и ЕУПМ-а.

Учесници Радионице у потпуности су подржали њено организовање и нагласили да су остварени циљеви њеног одржавања. Након расправе усвојени су одређени закључци који су достављени одређеним субјектима.

Ради реализације споразума и уговора који се односе на пренос имовине са ранијих обавјештајно-безбједносних служби на Обавјештајно-безбједносну агенцију БиХ а који још увијек нису реализовани, Комисија је на основу Извјештаја Агенције упутила Савјету министара БиХ закључак у којем га подсјећа на преузете обавезе које се односе на ове акте.

У извјештајном периоду чланови Комисије присуствовали су сљедећим семинарима, састанцима и скуповима:

1. Семинару који је организовала Европска команда Војске САД – Канцеларија за сарадњу у области одбране БиХ у Сарајеву, о теми: “Борба против тероризма”;
2. Састанку са војним аташеом САД и његовим сарадницима. На састанку је разговарано о могућностима сарадње са представницима САД. Изражен је интерес за одржавање новог састанка којем би присуствовали и представници Стејт Департамента и на којем би била размијењена мишљења о конкретним облицима сарадње;
3. Приликом посјете Парламентарној скупштини БиХ, Франческо Кастелани, представник Демократског центра за контролу оружаних снага (ДЦАФ) из Женева, посјетио је и Комисију и обавио разговор са појединим члановима Комисије;
4. Одржан је радни састанак Комисије са делегацијом Комисије за националну безбједност и одбрану Парламента Литваније која је била у посјети Парламентарној скупштини БиХ;
5. Комисију је посјетио амбасадор Швајцарске, који се упознао са радом и **смјештајем канцеларије** Комисије. Истакао је да је Швајцарска заинтересована да донира одређена средства за опрему Комисије ако се обезбиједе одговарајуће просторије за њен смјештај;
6. У Неуму је одржан семинар о војнообавјештајном раду којем су присуствовали и неки чланови Комисије који су презентovali рад Комисије;
7. У организацији Центра за безбједносне студије у Сарајеву одржан је семинар “Европска безбједносна политика” којем су присутвовали поједини чланови Комисије;
8. Комисија је била домаћин посјете учесника семинара "Безбједносна политика БиХ". Тим поводом одржана је презентација о раду Комисије.

Осим наведеног, у оквиру реализације Радног плана за 2007. годину, Комисија је у функцији парламентарног надзора посјетила Центар за обуку и Теренски центар Обавјештајно-безбједносне агенције БиХ у Бањалуци. Током ове посјете Комисија

се упознала са радом ових тијела те сагледала проблеме који су присутни а односе се на смјештај особља које се едукује у Центру. Имајући у виду значај рада Центра, Комисија је закључила да ће предузети активности с циљем рјешавања тих проблема.

Комисија је посјетила Републику Њемачку-Берлин, Бунденстаг. Посјету су организовали Бундестаг и Мисија ОЕБС-а у БиХ. Током боравка Комисија је посјетила неколико институција и тијела у систему парламентарног надзора обавјештајно-безбједносних служби.

Обављена је и посјета Краљевини Норвешкој и том приликом чланови Комисије посјетили су Парламент и тијела која врше парламентарни надзор безбједносно-обавјештајних служби и друге службе.

У оквиру ових посјета, Комисија се упознала и са безбједносним провјерама за добијање дозволе за приступ тајним подацима. Имајући у виду да су у припреми измене и допуне Закона о ОБАБиХ и Закона о заштити тајних података, искуства стечена током ове посјете ће и те како користити приликом њихове израде. Истичемо да је Комисија имала веома добру сарадњу са међународним организацијама, а посебно са представницима Мисије ОЕБС-а у БиХ и ОХР-а. Њихово ангажовање огледало се у стручној помоћи и организовању наведених посјета и сношењу трошкова тих посјета.

VI - Односи са медијима

Законом је утврђено да су сједнице Комисије затворене за јавност. Након одржаних сједница изјаве медијима је давао председавајући Комисије сам или са својим замјеницима.

VII - Општа оцјена и наредни задаци

На основу свих елемената уграђених у овај извјештај, Комисија сматра да се у обухваћеном периоду, путем едукације и реализовањем задатака утврђених програмом и законом, оспособила за извршавање својих обавеза као заједничког радног тијела оба дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине. Посебно треба нагласити да је Комисија обављала послове у складу са надлежностима утврђеним законима и другим прописима.

У наредном периоду потребно је:

- 1) извршавати основну функцију парламентарног надзора у складу са надлежностима Комисије;
- 2) успоставити ближу сарадњу са институцијама у области обавјештајно-безбједносних послова. Овдје посебно треба нагласити даљу сарадњу са ОБАБиХ, председавајућим Савјета министара БиХ, Министарством безбједности БиХ, Министарством одбране БиХ и др.;
- 3) користити искуства других држава путем парламентарне сарадње и планираним међусобним билатералним посјетама;

- 4) иницирати доношење Закона о парламентарном надзору у складу са чланом 105. Закона о ОБАБиХ, којим ће се регулисати област демократске контроле од Парламентарне скупштине БиХ;
- 5) у функцији парламентарног надзора неопходно је одржати радне састанке са руководством ОБАБиХ, посјетити оперативне секторе ОБАБиХ у Мостару, Брчко Дистрикту и Теренској канцеларији у Сарајеву;
- 6) промовисати већу транспарентност рада Комисије тако да се не угрози тајност у складу са законом, с циљем стварања повјерења код грађана у институције парламентарног надзора безбједносно-обавјештајних служби јер је тајност баријера која изазива недоумице а отвореност према јавности је начин разбијања те баријере;
- 7) што хитније обезбиједити просторије за смјештај Заједничке комисије како би, у складу са законом и другим прописима, испуњавала своје обавезе с обзиром да је она један од законских корисника тајних података.

**Предсједавајући Заједничке комисије
мр Мирко Околић**